

GEHANDICAPTEN - tegemoetkoming / sociale of fiscale voordelen gehandicapte

ONGETEKEND AFSCHRIFT
Ter kennis gebracht in
uitvoering van artikel 792
van het Gerechtelijk Wetboek.
VRIJ VAN GRIFFIERECHT

A.R. nr. : 2009/AG/288

Rep. nr. 427

FEDERALE OVERHEIDSDIENST SOCIALE ZEKERHEID, gevestigd te 1000 BRUSSEL,
Kruidtuinlaan 50,

appellant,

vertegenwoordigd door mr. VANTOMME Daniëlle, advocaat te 9230 WETTEREN, Den
Blakkenlaan 26

TEGEN:

[REDACTED], wonende te [REDACTED]

geïntimeerde,

vertegenwoordigd door mr. CARRON Francis, advocaat te 8700 TIELT, Nieuwstraat 6

De stukken van de rechtspleging werden onderzocht, inzonderheid het door de griffier eensluidend verklaard afschrift van het op tegenspraak gewezen vonnis d.d. 1 juli 2009 van de arbeidsrechtbank te Dendermonde, afdeling Dendermonde, zesde kamer (A.R. 07/54282/A - 07/54283/A), tegen hetwelk het hoger beroep gericht is en de conclusies van de geïntimeerde en van de appellant, neergelegd ter griffie van het arbeidshof te Gent, afdeling Gent, respectievelijk op 30 november 2009 en 28 december 2009.

De partijen hebben hun middelen en conclusies uiteengezet in de openbare terechtzitting van 21 april 2010.

Er werd kennis genomen van het schriftelijk advies van substituut-generaal Wim Van Nieuwenhove, neergelegd ter griffie op 17 mei 2010 en van de repliek van de geïntimeerde op dit advies, neergelegd ter griffie op 15 juni 2010.

Het geschil werd op 16 juni 2010 in beraad genomen.

Naar aanleiding van de aanvraag van de geïntimeerde d.d. 7 augustus 2006 om inkomensvervangende tegemoetkoming en integratietegemoetkoming, besliste de appellant op 16 mei 2007:

- alhoewel de geïntimeerde voldoet aan de medische voorwaarden, met ingang van 1 september 2006 de inkomensvervangende tegemoetkoming te weigeren aangezien het bedrag van de in aanmerking te nemen inkomsten het bedrag van de wettelijk voorziene tegemoetkoming te boven gaat
- aan de geïntimeerde een integratietegemoetkoming ten bedrage van 5.338,60 EUR per jaar (13 punten - categorie 3) toe te kennen met ingang van 1 september 2006.

Vervolgens besliste de appellant jegens de geïntimeerde op 13 juli 2007:

"U bent onderdaan van Moldavië (Republiek).

met recht op de tegemoetkoming is afgewezen op 1 september 2006 omdat u niet voldoet aan de voorwaarden inzake nationaliteit (artikel 4, §1 van de wet van 27 februari 1987, gewijzigd door de programmawet van 24 december 2002, en het Koninklijk besluit van 17 juli 2006 tot uitvoering van artikel 4, §2 van de wet van 27 februari 1987)".

Bij ter post aangetekende brief d.d. 27 juli 2007 deelde de appellant aan de geïntimeerde mee dat hij, gelet op de beslissing van 13 juli 2007, ten onrechte een bedrag van 4.982,58 EUR (periode september 2006 tot en met juli 2007) had ontvangen. De geïntimeerde werd verzocht dit bedrag terug te betalen.

De geïntimeerde, aanvankelijk eisende partij, stelde beroep in tegen de beslissing tot terugvordering en de beslissing van 13 juli 2007 bij de arbeidsrechtbank te Dendermonde, afdeling Dendermonde.

De rechtsvorderingen werden er ter griffie ingeschreven op de algemene rol respectievelijk onder de nummers 07/54282/A en 07/54283/A.

De eerste rechter voegde de zaken, ingeschreven op de algemene rol onder de nummers 07/54282/A en 07/54283/A samen, verklaarde de vorderingen van de geïntimeerde ontvankelijk en gegrond, vernietigde de beslissing van de appellant d.d. 13 juli 2007 en de terugvorderingsbeslissing van 27 juli 2007, "herbevestigde" de beslissing van 16 mei 2007 van de appellant en verwees de appellant in de kosten van het geding.

In hoger beroep vordert de appellant:

"Het hoger beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren.

Het eerste vonnis te vernietigen en opnieuw wijzend

De beslissing van 13 juli 2007 van appellante te bevestigen en de terugvorderingsbeslissing van 27 juli 2007 eveneens te bevestigen.

Te zeggen voor recht dat geïntimeerde geen recht heeft op een tegemoetkoming omdat hij niet voldoet aan de nationaliteitsvoorwaarden zoals voorzien in art. 4 van de wet van 27/2/1987 zoals gewijzigd krachtens art. 118 van de Programmawet van 24 december 2002.

Dat geïntimeerde geen inschrijving kan bekomen in het gewone bevolkingsregister in België volgens art. 3 van het KB van 6/7/2009 (sic).

Kosten als rechten".

De geïntimeerde stelt dat het hoger beroep ongegrond is.

In subsidiaire orde vordert hij dat een vraag wordt gesteld aan het Grondwettelijk Hof en namelijk: "Schendt artikel 4 §1 van de wet d.d. 27.02.1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap de artikelen 10, 11, 23 en 191 van de G.W. doordat het (impliciet) een onderscheid maakt tussen personen die hun werkelijke verblijfplaats in België hebben en behoren tot de categorieën 1° tot en met 6° of tot de categorieën 4° tot 5° en anderzijds verzoeker die van Moldavië is en eveneens zijn werkelijke verblijfplaats in België heeft".

De eerste rechter citeerde het artikel 4 van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap en het artikel 1 van het ko-

... van 17 juli 2006 tot uitvoering van artikel 4, par. 2, van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap, citeerde rechtspraak van het Grondwettelijk Hof en van het Hof van Cassatie en kwam tot het besluit dat er geen zeer dwingende reden is om een onderscheid te maken tussen vreemdelingen ingeschreven in het bevolkingsregister enerzijds en diegenen ingeschreven in het vreemdelingenregister (situatie van de geïntimeerde) doch allebei gemachtigd tot onbeperkt verblijf in België.

Hij oordeelde dat er aldus geen aanleiding was de oorspronkelijke beslissing van 16 mei 2007 te vervangen door de bestreden beslissing van 13 juli 2007.

De appellant voert aan dat de geïntimeerde niet behoort tot één der categorieën, opgesomd in artikel 4 van de wet van 27 februari 1987 of in artikel 1 van het koninklijk besluit van 17 juli 2006.

De geïntimeerde onderschrijft het door de appellant bestreden vonnis.

1. Het hoger beroep werd tijdig en geldig ingesteld bij verzoekschrift, op 11 september 2009 neergelegd ter griffie van het arbeidshof te Gent, afdeling Gent.

Het hoger beroep is ontvankelijk.

2.1. De geïntimeerde is een onderdaan van de Republiek Moldavië en behoort niet tot één der categorieën van personen met een handicap, opgesomd in artikel 4, §1 van de wet van 27 februari 1987 en in artikel 1 van het koninklijk besluit van 17 juli 2006.

Aan de hand van de overgelegde stukken kan worden aangenomen dat de geïntimeerde op 1 september 2006 een tijdelijk recht op verblijf genoot. Blijkens de beslissing van 18 juni 2008 is hij gemachtigd in België te verblijven voor onbepaalde duur. Hij werd op 5 augustus 2008 ingeschreven in het vreemdelingenregister.

2.2. Het dient uitgemaakt of de tegemoetkomingen aan personen met een handicap, bedoeld in artikel 1 van de wet van 27 februari 1987, aan de geïntimeerde kunnen worden geweigerd omdat hij onderdaan is van de Republiek Moldavië.

Het openbaar ministerie wees er terecht op dat een onderscheid tussen Belgen en vreemdelingen, die zich op het Belgische grondgebied bevinden, enkel krachtens een wet kan worden georganiseerd en dan nog binnen de grenzen van internationale verdragen en andere internationale rechtsbronnen.

In zijn arrest nr. 92/2004 van 19 mei 2004 (BS 20 september 2004, bl. 68349) heeft het Arbitragehof, thans Grondwettelijk Hof, geoordeeld dat de wetgever, net zoals hij had gedaan voor de andere twee residuaire en niet-contributieve socialezekerheidsstelsels (het gewaarborgd inkomen voor bejaarden en het bestaansminimum, vervangen door het recht op maatschappelijke integratie) vermocht de toekenning van tegemoetkomingen aan personen met een handicap afhankelijk te stellen van een voldoende band met België en aan gevolg het voordeel van de tegemoetkomingen voor te behouden aan de Belgen en aan sommige categorieën van vreemdelingen die krachtens internationale overeenkomsten, die bindend zijn voor België, op dezelfde wijze als de Belgische onderdanen moeten worden behandeld, of aan andere vreemdelingen die wegens hun handicap een verhoging van de kinderbijslag hebben kunnen genieten tot de leeftijd vanaf wanneer het recht op tegemoet-

komingen aan een gehandicapte persoon in principe wordt geopend.

Het Hof kwam tot het besluit dat het verschil in behandeling, dat in het nadeel van sommige vreemdelingen is ingevoerd bij artikel 4 van de wet van 27 februari 1987, niet kennelijk onverantwoord was en niet in strijd was met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 191 ervan, met artikel 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met het artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij dat Verdrag.

Het betrof in dat geval een vreemdeling die ertoe gemachtigd was op het grondgebied te verblijven – en niet er zich te vestigen – en die bijgevoegd ingeschreven was in het vreemdelingenregister – en niet in het bevolkingsregister wat blijkt uit het arrest nr. 153/2007 van 12 december 2007 van het Grondwettelijk Hof, BS 11 februari 2008, bl. 9038; B.10.

In het voormelde arrest nr. 153/2007 refereerde het Grondwettelijk Hof onder meer aan diens arrest nr. 5/2004 van 14 januari 2004 (BS 27 februari 2004, 11213).

In het arrest nr. 5/2004 wordt onder B.6.3. gesteld:

"Er is een verschil tussen vreemdelingen die gemachtigd zijn zich in het Rijk te vestigen en vreemdelingen die gemachtigd zijn om voor een beperkte of onbeperkte tijd in het Rijk te verblijven. Artikel 14 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen bepaalt dat, om zich in het Rijk te vestigen, de vreemdeling daartoe moet worden gemachtigd door de bevoegde minister of zijn gemachtigde. Die machtiging mag slechts worden gegeven aan de vreemdeling die reeds gemachtigd of toegelaten werd voor onbeperkte tijd in het Rijk te verblijven. Artikel 15 van de wet van 15 december 1980 bepaalt de categorieën van vreemdelingen aan wie een machtiging tot vestiging moet worden verleend. Dat is onder meer het geval – tenzij redenen van openbare orde of van veiligheid van het land zich er tegen verzetten – met de vreemdelingen die het bewijs leveren dat zij 'vijf jaar regelmatig en ononderbroken' in het Rijk verblijven.

Terwijl vreemdelingen die langer in het land verblijven dan de beperkte tijd waarvoor zij machtiging hadden gekregen om in België te verblijven en die niet meer in het bezit zijn van een regelmatige verblijfsvergunning, het voorwerp kunnen uitmaken van een door de bevoegde minister of zijn gemachtigde gegeven bevel om het grondgebied te verlaten (artikel 13, derde lid) en die vreemdelingen door de minister, na advies van de Commissie voor advies voor vreemdelingen, kunnen worden teruggewezen wanneer zij de openbare orde of de veiligheid van het land schaden of wanneer zij de bij wet gestelde voorwaarden voor het verblijf niet naleven (artikel 20, eerste lid), kunnen vreemdelingen die gemachtigd zijn zich in het Rijk te vestigen enkel door de Koning, na advies van voormelde Commissie, worden uitgezet wanneer zij de openbare orde of de veiligheid van het land ernstig schaden; indien die maatregel gegrond is op de politieke activiteit van betrokkenen moet over het uitzettingsbesluit in de Ministerraad worden beraadslaagd (artikel 20, tweede lid).

Het criterium 'gemachtigd te zijn tot vestiging in het Rijk', hetgeen blijkt uit de inschrijving in het bevolkingsregister, is relevant ten opzichte van het doel om de maatschappelijke integratie van de in België verblijvende personen te bevorderen. Het is immers niet onredelijk dat de wetgever de bijzondere inspanningen en middelen die hij wil aanwenden om die

... te verwijzen, voorbehoudt aan personen die, wegens hun administratief statuut, verondersteld zijn definitief of op zijn minst voor een betekenisvolle duur in België gevestigd te zijn. Het betreft trouwens vreemdelingen wier verblijfstoestand in hoge mate gelijk is aan die van Belgen die hun werkelijke verblijfplaats in België hebben".

In het arrest nr. 153/2007 besloot het Grondwettelijk Hof:

"... dat, hoewel kan worden aangenomen dat een vreemdeling die ertoe is gemachtigd in België te verblijven, ofwel voor korte duur (hoofdstuk 2 van de vreemdelingenwet), ofwel voor een duur van meer dan drie maanden, en die bijgevolg is ingeschreven in het vreemdelingenregister (artikel 12 van dezelfde wet), geen voldoende sterke band met België vertoont om de tegemoetkomingen te genieten waarin de wet van 27 februari 1987 voorziet, er geen 'zeer sterke overwegingen' bestaan die het mogelijk maken – en bijgevolg is het niet redelijkerwijze verantwoord – de vreemdeling die ertoe is gemachtigd zich in België te vestigen en bijgevolg in het bevolkingsregister is ingeschreven, en wegens zijn administratief statuut wordt geacht op definitieve wijze of op zijn minst voor een betekenisvolle duur in België te zijn gevestigd, van het voordeel van die tegemoetkomingen uit te sluiten" (B.15.) en zegde voor recht:

"Artikel 4 van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 191 ervan, met artikel 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij dat Verdrag, in zoverre het de vreemdeling die ingevolge een machtiging om zich in het Koninkrijk te vestigen in het bevolkingsregister is ingeschreven, uitsluit van het voordeel van de tegemoetkomingen aan personen met een handicap".

Dit arrest gaf aanleiding tot het koninklijk besluit van 9 februari 2009, houdende wijziging van het koninklijk besluit van 17 juli 2006 tot uitvoering van artikel 4, par. 2, van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap, waardoor met ingang van 12 december 2007 het artikel 1 van het koninklijk besluit van 17 juli 2006 tot uitvoering van artikel 4, §2, van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap, wordt aangevuld als volgt: "3" ingeschreven zijn als vreemdeling in het bevolkingsregister".

3. Het arbeidshof besluit dat:

- een verschil in behandeling, uitsluitend gegrond op nationaliteit, niet discriminatoir is wanneer daartoe zeer sterke overwegingen voorhanden zijn (zie eveneens Cass. 8 december 2008, rolnummer S.07.0114.F)
- het enkele feit dat een persoon met een handicap ingeschreven is in het vreemdelingenregister (en dus niet voldoet aan de vereisten van artikel 4, §1 wet 27 februari 1987 en het KB van 17 juli 2006) een zeer sterke overweging is om hem uit te sluiten van het recht op de tegemoetkomingen, bepaald in artikel 1 van de wet van 27 februari 1987.

Een vreemdeling met een verblijfsrecht voor bepaalde en zelfs onbepaalde tijd, die ingeschreven is in het vreemdelingenregister, vertoont immers – in tegenstelling met een vreemdeling die is ingeschreven in het bevolkingsregister – nog geen voldoende sterke

...zigt om de tegemoetkomingen te genieten waarin de wet van 27 februari 1987 voorziet.

4.1. De geïntimeerde was minstens vanaf 1 september 2006 gemachtigd in België te verblijven, wat niet hetzelfde is als een machtiging zich in België te vestigen.

Hij was ingeschreven in het vreemdelingenregister maar niet in het bevolkingsregister.

Hij voldoet niet aan de voorwaarden van artikel 4 van de wet van 27 februari 1987 en artikel 1 van het koninklijk besluit van 17 juli 2006.

Hij heeft geen recht op de tegemoetkomingen, bepaald in de wet van 27 februari 1987.

4.2. Het arbeidshof acht het niet nodig een prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof omdat dit Hof reeds uitspraak heeft gedaan over de door de geïntimeerde aangeklaagde schending – zie 2.2. in dit arrest (artikel 26, §2, 2° bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof).

5. De geïntimeerde vermeldt in zijn conclusie dat appelland verkeerdelijk voorhoudt dat hij pas in juli 2007 vaststelde dat hij de Moldavische nationaliteit had.

Uit stuk A2 van het administratief dossier d.d. 20 september 2006 ("wettelijke informatie") blijkt dat de geïntimeerde sedert eind 1991 de Moldavische nationaliteit had.

De beslissing van 13 juli 2007 werd ambtshalve getroffen omdat vastgesteld werd dat de beslissing van 16 mei 2007 aangetast was door een juridische vergissing.

De vergissing was te wijten aan de appelland.

De partijen worden verzocht mede te delen welke daarvan de gevolgen zijn (artikel 17 wet van 11 april 1995 tot invoering van het "handvest" van de sociaal verzekerde; artikel 22 koninklijk besluit van 22 mei 2003 betreffende de procedure voor de behandeling van de dossiers inzake tegemoetkomingen aan personen met een handicap).

De debatten worden te dien einde heropend.

OM DEZE REDENEN,

HET ARBEIDSHOF,

rechtsprekend op tegenspraak,

gelet op de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken en inzonderheid op artikel 24 van deze wet.

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk.

Heropent ambtshalve de debatten, opdat de partijen zouden handelen, zoals gevraagd onder 5. in dit arrest.

Bepaalt de termijn voor het neerleggen van de conclusies ter griffie en voor het zenden ervan aan de tegenpartij als volgt:

- voor de conclusie van de appelland: uiterlijk 29 oktober 2010
- voor de conclusie van de geïntimeerde: uiterlijk op 3 december 2010.

Zegt dat de partijen, overeenkomstig artikel 756 in fine Gerechtelijk Wetboek, gehouden zijn hun stukken ter griffie neer te leggen en dit ten minste vijftien dagen vóór de rechtsdag, hierna bepaald.

Bepaalt de rechtsdag waarop de partijen zullen worden gehoord over het voormelde onderwerp op woensdag, 16 februari 2011 om 14.00 uur in de gewone gehoorzaal van

de zevende kamer van het arbeidshof te Gent, afdeling Gent, zetelend te 9000 Gent, Brabantdam 33 B, eerste verdiep, zaal B.

Houdt de beslissing over de kosten aan.

Aldus gewezen door het arbeidshof te Gent, zetelend te Gent, zevende kamer kamer, samengesteld uit Lydia Deprez, kamervoorzitter, Lucien De Paepe, raadsheer in sociale zaken, werknemer-bediende, Etienne Jacob, raadsheer in sociale zaken, zelfstandige, en in openbare terechtzitting van vijftien september tweeduizend en tien uitgesproken door Lydia Deprez, kamervoorzitter, met bijstand van Hans Vermeiren, griffier.

(wg.) H. Vermeiren

L. De Paepe

E. Jacob

L. Deprez